

Mojmírovčan

Časopis obce Mojmirovce

• NEPREDAJNÉ • ROČNÍK XXII. • ČÍSLO 3 • MAREC 2016 •

- Príhovor starostu obce
- Príhovor ku Dňu učiteľov
- Pozvánky
- Oznamy
- » Degustácia vín
- » Medzinárodná konferencia o koňoch
- Samospráva obce informuje
- » Z rokovaní obecného zastupiteľstva
- » Hodnotenie a plány
- Rozhovor
- Zaznamenali sme v obci
- » Fašiangové seménko
- » Valentínsky darček pre vás
- » S kominárom prichádza šťastie do domu
- » Mojmirovská kapela
- » Hydroterapia pre Šťastný život, n.o.
- » História a súčasnosť obecnej knižnice
- Zaznamenali sme
- » Marec – mesiac knihy
- » Prichádza veľká noc
- Zo života škôl
- » Extrémne dobrá lyžovačka
- » Fašiangový karneval
- Naše záhrady
- » Zelenina a ovocie na tanieri aj začiatkom jari
- Šport
- » Rozpis zápasov ligy Benjamínkov FK Mojmirovce

Titulka:
 Symboly Veľkej noci
 Foto: Ing. Antónia Zoborská

Drahi spoluobčania,

Marec je obdobím, v ktorom k nám nemelo zavíta dlho očakávaná jar spolu so svojimi neopakovateľnými krásami, ktoré nám postupne odhaľuje prebúdajúca sa príroda. Usmievavé jarné ešte zubaté slnko vlieva do nás nový prívál energie. V tomto roku koncom spomenutého jarného mesiaca budeme sláviť aj najväčšie kresťanské sviatky - Veľkú noc.

Je dobré, že všetci touto slávnostnou atmosférou nechávame nasýtiť naše príbytky - či už ide o vôňu veľkonočných pochúťok, alebo vôňu našich čistých, uprataných a krásne vyzdobených domovov. Pri tejto príležitosti vám a vašim rodinám želám v mene svojom i v mene poslancov OZ veľa ZDRAVIA, BOŽIEHO POŽEHNANIA a hlavne mnoho príjemných rodinných stretnutí okolo sviatočne prestretého stola, kde má nenahraditeľné svoje miesto pohoda, radosť a vedomie, že pri tomto stole nájdeme vždy tých, ktorí nás zahrnú svojou láskou.

Na záver svojho krátkeho príhovoru nemôžem zabudnúť ani na naše najdrahšie bytosti - ženy. Žena je umelecké dielo, ktoré má viacero podôb. Nie je rozhodujúce, či budeme alebo nebudeme oslavovať MDŽ. Je však dôležité, aby sme vedeli v každom dni prejaviť úctu žene ako takej, lebo bez ženy by bol život na zemi bezcenný.

Milé naše ženy,

želám vám pri príležitosti vášho sviatku v mene všetkých mužov predovšetkým pevné zdravie, aby ste mali v nastávajúcich dňoch vášho života čo najmenej problémov, chvíľ bolesti a smútku, aby vás pohoda, porozumenie a láska sprevádzali na každom kroku.

Mgr. Martin Palka,
starosta obce

Vážení spoluobčania,

iste mi dáte za pravdu, že investovať do našich detí sa oplatí. Vedomosti, výchova, charakter - najdôležitejším nositeľom týchto vlastností a prvým vzorom pre deti sú rodičia. Táto úloha rodičov v spoločnosti je nemenná. Ale nemenej významnú úlohu pri formovaní charakteru zohráva učiteľ.

Každý z nás mal a má v pamäti svojho obľúbeného pedagóga, na ktorého rád spomína. Povolanie učiteľa prechádza v posledných rokoch zásadnými zmenami a stoja pred nimi neľahké výzvy - ustáť výchovno-vzdelávací proces so všetkými dnešnými nástrahami a problémami.

Preto mi dovoľte k ich sviatku Dňu učiteľov im popriať ako predsedovi Komisie pre školstvo a vzdelávanie veľa trpezlivosti, lásky a zdravia pri odovzdávaní vedomostí našim deťom. Neochabujte v povolani, ktoré ste si vybrali a svojím prístupom a vedomosťami buďte vzorom pre generácie vychádzajúce zo školských lavíc ZŠ, ZUŠ, resp. z MŠ. K naplneniu týchto cieľov našich pedagógov aktívne prístupuje aj obec Mojmirovce spolu s obecným zastupiteľstvom.

V roku 2015 sa vedenie obce jednomyselne rozhodlo investovať viac financií z rozpočtu obce práve do školstva a podarilo sa nám rozšíriť kapacitu MŠ, vytvoriť nové priestory pre školský klub, zakúpiť nové šatňové skrinky pre všetkých žiakov ZŠ. V rozhodnutí navýšenia investícií do školstva v našej obci poslanci OZ a starosta obce budú pokračovať aj v roku 2016. Budeme sa snažiť v spolupráci s riaditeľmi jednotlivých škôl zlepšiť podmienky vyučovacieho procesu novými investíciami do školského areálu ako takého - získanie dotácie na multifunkčné ihrisko, oprava malej telocvične, výstavba detského ihriska pre najmenších, až po investície do vybavenia školy, vrátane rekonštrukcie kuchyne, ktorá je v havarijnom stave. S víziou „aby sa nám deti netúlali“ sa pokúsime zatriktívniť školský areál aj pre mimoškolskú činnosť. K uvedeným aktivitám však budeme potrebovať aj trochu šťastia pri získavaní finančných prostriedkov mimo rozpočtu obce.

Na konci týchto plánov by sme však mali našim učiteľom a deťom umožniť sa kvalitne vzdelávať v obci Mojmirovce a budovať v nich nielen vedomosti a charakter, ale aj pocit hrdosti a lokálpatriotizmu.

Mgr. Tomáš Dúbravský,
poslanec OZ

Uzávierka čísla:
10. deň v mesiaci.
 Adresa na zasielanie príspevkov:
 mojmirovcan@mojmirovce.sk

Mojmirovčan
 - mesačník obce Mojmirovce
 Vydáva: Obec Mojmirovce
 Námestie sv. Ladislava 931/7
 951 15 Mojmirovce
 IČO: 00308269
 Telefón: 037/7798268
 e-mail: starosta@mojmirovce.sk

Zostavila redakčná rada:
 predseda
 Prof. Ing. Ivan Mojmir Zoborský, CSc.
 členovia:
 Bc. Rudolf Arpáš
 Ing. Mária Debrecéniová, CSc.
 Alena Filová
 Mgr. Lucia Franclová
 PaedDr. Jana Golianová
 Tatiana Tóthová

Registračné číslo časopisu
 Mojmirovčan:
 EV 3260/09.
 ISSN 1339 - 0988
 Zodpovedný:
 Mgr. Martin Palka - starosta obce

Redakčná rada si vyhradzuje právo krátiť a upravovať príspevky.
 Neuverejnené a nevyžiadané príspevky nevraciam.

Grafický dizajn, dtp grafika:
 Pavol Deglovič
 PANTER PMD s.r.o Nitra,
 0905 259 609,
 e-mail:
 studio@panter-pmd.sk,
 www.panter-pmd.sk

* Obec Mojmirovce organizuje v kultúrnom dome v sobotu 12. marca 2016 od 9:00 do 13:00 hod. podujatie pod názvom **Veľkonočné tvorivé dielne**. Budú sa vyrábať syrové korbáčiky pod vedením lektorky priamo zo Zázrivej, zhotovovať „zapichovačky“ do črepníkov s veľkonočnou tematikou, pliesť šibáky a zdobiť veľkonočné medovníčky. Záujemcovia bez rozdielu veku sa môžu prihlásiť na tel. čísle 0917 336 061 alebo v klientskom centre OcÚ. V účastníckom poplatku 1 € je čiastočný príspevok na materiál, lektorov a malé občerstvenie.

* Obecná knižnica Mojmirovce pozýva všetkých priateľov kníh na **besedu o literatúre v regióne s PaedDr. Robertom Žilíkom**. Beseda sa uskutoční v pondelok 14. marca 2016 o 10:30 hod. v priestoroch obecnej knižnice.

* Obec Mojmirovce pozýva všetkých pedagógov z MŠ, ZŠ, ZUŠ Mojmirovce a dôchodcov - pedagógov na posedenie pri príležitosti **Dňa učiteľov**, ktoré sa uskutoční vo štvrtok 31. marca 2016 o 16:00 hod. v kultúrnom dome.

* Obec Mojmirovce pozýva občanov v piatok 1. apríla 2016 o 18:00 hod. do kultúrneho domu na vystúpenie slovenskej hudobnej skupiny **FRAGILE** zloženej z populárnych osobností, známych z rôznych televíznych seriálov, divadelných, muzikálových produkcií či TV show. Vstupné je 12,00€. Predpredaj vstupeniek je v klientskom centre OcÚ Mojmirovce počas úradných hodín.

* Obec Mojmirovce pozýva občanov v piatok 1. apríla 2016 o 18:00 hod. do kultúrneho domu na vystúpenie slovenskej hudobnej skupiny **FRAGILE** zloženej z populárnych osobností, známych z rôznych televíznych seriálov, divadelných, muzikálových produkcií či TV show. Vstupné je 12,00€. Predpredaj vstupeniek je v klientskom centre OcÚ Mojmirovce počas úradných hodín.

Degustácia vín

Obec Mojmirovce a Poľnohospodárske združstvo Mojmirovce pripravuje 20. ročník výstavy vín. Odborná degustácia sa v roku 2016 uskutoční 8. apríla v administratívnej budove vinice Poľnohospodárskeho združstva Mojmirovce a verejná degustácia sa uskutoční 16. apríla v kultúrnom dome v Mojmirovciach.

Podmienky súťaže:

Vzorky vín je možné prihlásiť do 1. apríla 2016 na adresu Obecný úrad Mojmirovce, Námestie sv. Ladislava 931/7, 951 15 Mojmirovce a následne vzorky doručiť do administratívnej budovy vinice Poľnohospodárskeho združstva Mojmirovce do 6. apríla 2016 do 15:30 hod. Vystavovatelia zasielajú z každej vzorky po 3 fľaše v objeme 0,75 l. Vzorka musí byť čitateľne a zrozumiteľne označená týmito údajmi: • názov vína • zatriedenie vína • ročník • meno, priezvisko, titul a adresa vystavovateľa.

Telefónne kontakty:
037/7798101 kl. 102

- Mgr. Martin Palka (starosta obce),
0905/554490 - Ing. Miroslav Belan
(predseda organizačného výboru)

Medzinárodná konferencia o koňoch

5. - 6. apríla 2016 Kaštieľ Mojmirovce

Tradičia chovu koní na Slovensku siaha do čias Veľkomoravskej ríše. Na počesť okrúhleho výročia konania prvých verejných kónských dostihov v strednej Európe, ktoré sa konali v roku 1814 v Urmíne, (dnešných Mojmirovciach), zorganizovala obec v roku 2014 v spolupráci s Kaštieľom Mojmirovce a ďalšími spoluorganizátormi prvú medzinárodnú konferenciu o chove koní. Tá sa tešila veľkému záujmu. Z tohto dôvodu sa v tradícii konferencií o týchto ušľachtilých zvieratách bude pokračovať.

V dňoch od 5. - 6. 4. 2016 bude priamo v kongresových priestoroch kaštieľa prebiehať medzinárodná konferencia s názvom **Kôň v spoločnosti človeka**. Počas dvoch dní okrem odborných prednášok nebude chýbať bohatý sprievodný program: Prehliadka Nitry pod názvom Po stopách nitrianskych legiend, prehliadka Topoľčianok s návštevou hipologického múzea či Národného žrebčína a iné. Návštevníci aj odborná verejnosť budú mať k dispozícii nielen veľkolepý historický priestor v areáli mojmirovského kaštieľa, ale aj novoovotrené moderné wellness centrum.

Z rokovania obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Mojmirovciach na 16. zasadnutí - 10. decembra 2015

odporučilo

• starostovi obce preveriť možnosť dobudovania verejného osvetlenia na ulici Pri hliníku, nakoľko ulica je frekventovaná a v súčasnosti bez osvetlenia. Vybudovanie osvetlenia na uvedenej ulici prispeje k zvýšeniu bezpečnosti občanov.

schválilo

- VZN 1/2016 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
- VZN 2/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Mojmirovce.
- VZN 3/2016 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školských zariadení so sídlom na území obce Mojmirovce.
- VZN 4/2016 Prevádzkový poriadok pohrebísk na území obce Mojmirovce.
- Rozpočet obce na rok 2016 a programový rozpočet na rok 2016.
- Konsolidovanú výročnú správu obce Mojmirovce za rok 2014.

zobralo na vedomie

- správu zo zasadnutia Komisie výstavby a územného plánovania pri OcÚ v Mojmirovciach z 19.11.2015. Komisia vykonala obhliadku komunikácií, na ktorých je potrebné dobudovať obecný rozvod vody, kanalizáciu a miestne komunikácie,
- vyjadrenie Komisie životného prostredia a dopravy k prehodnoteniu situácie k žiadosti o opätovné osadenie dopravných značiek na Taránskej ulici, dopravnou značkou B 37 Prejazd zakázaný. Komisia vyjadrila nesúhlasné stanovisko, nakoľko uvedená komunikácia nie je nadmerne využívaná motorovými vozidlami, nie je vhodné, aby boli obyvatelia Mojmiroviec

obmedzovaní veľkým počtom dopravných značiek, a tým bránili v plynulosti cestnej premávky a komplikovali dopravnú situáciu v obci,

• vyjadrenie Komisie životného prostredia a dopravy k prehodnoteniu situácie na ulici Pod vinohradmi na základe žiadosti Ing. Benčíkovej o zmenu dopravnej situácie - Prejazd zakázaný. Komisia nesúhlasí s osadením značky, odporúča umiestnenie retardérov na dvoch miestach dotknutej ulice, pokiaľ dajú jej obyvatelia súhlasné stanovisko.

Obecné zastupiteľstvo v Mojmirovciach na 17. zasadnutí - 22. januára 2016

schválilo

- predložený návrh na vstupné tabule do obce Mojmirovce vyhotovený zhotoviteľom Ateliér pri Kaplnke so sídlom v Mojmirovciach s termínom dodania 31.08.2016. Slávnostné odhalenie vstupných tabúl je naplánovaný počas Dní obce Mojmirovce 2016,
- pridelenie 12 nájomných bytov podľa predloženého návrhu a odporúčenia bytovej komisie v súlade so zápisnicou zo zasadnutia bytovej komisie zo dňa 15.12.2015.

zobralo na vedomie

- správu o kontrole plnenia uznesení predloženú hlavnou kontrolórkou obce,
- správu o výsledku následnej finančnej kontroly č. 3/2015, č.4/2015, č.6/2015.

Obecné zastupiteľstvo v Mojmirovciach na 18. zasadnutí - 1. februára 2016

schválilo

- predloženie žiadosti o úver zo ŠFRB na kúpu 12 nájomných bytov (názov stavby: – 12 nájomných bytov + kancelárie súp. č. 943 na Hlavnej ulici, 951 15 Mojmirovce postavené v katastri obce Mojmirovce, na pozemku parc. č. 38/3 vedenej na LV 4190) podľa zákona č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení zákona č. 276/2015 Z.z. a predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie na obstaranie 12 nájomných bytov (názov stavby: Polyfunkčný dom – 12 nájomných bytov + kancelárie) podľa zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov

z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR.

zobralo na vedomie

• správu o kontrole NKÚ SR v súlade s ustanovením § 20 písm. a) ods.1 zákona č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR v znení neskorších predpisov a na základe zápisnice o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly

verejných financií a majetku obcí a miest nad 2000 obyvateľov v termíne od 18.09.2015 do 30.11.2015.

• informáciu starostu obce Mojmirovce o prijatých opatreniach na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou.

PaedDr. Štefan Khandl,
prednosta OeÚ

Hodnotenie a plány

Rozmýšľal som o tom, aký vlastne bol uplynulý rok z pohľadu vedenia obce. Bol to určite rok náročný, rýchly, plný práce, rozhodnutí a zmien. Rok 2015 bol pre nás všetkých veľkou výzvou a plný očakávaní. Niesol sa v znamení troch veľkých investícií:

- Regionálne múzeum Mojmirovce - rekonštrukcia Malého kaštieľa.
- Projekt Polyfunkčný dom Mojmirovce - rekonštrukcia bývalých Združených služieb.
- Komplexná rekonštrukcia verejného osvetlenia v obci Mojmirovce.

Išlo o investície, pri ktorých malo obecné zastupiteľstvo veľmi ťažkú úlohu. Bolo potrebné zvažovať všetky riziká, ktoré s tým boli späté, a časovú tieseň realizácie ukončenia projektov, ktorá bola priam nereálna. Som však nesmierne rád, že práve ukončenie spomenutých projektov zvýšilo celkovú hodnotu majetku obce a i napriek hádzaným polenam pod nohy (či už išlo o rôzne udania, na základe ktorých nám prišli kontroly, alebo snaha spochybňovať rozhodnutia OZ) je naša obec opäť rozvinutejšia a modernejšia.

Nemenej dôležité však boli aj ďalšie investície, projekty a aktivity, ktoré sa v našej obci v roku 2015 uskutočnili:

- Rozšírenie materskej školy rekonštrukciou ďalších priestorov v ZŠ.
- Oprava poškodených ciest III. triedy (Ivánska, Hlavná, Šalgovská) - v spolupráci s Regionálnou správou ciest.
- Začiatok rekonštrukcie križovatky RÍNOK - I. etapa.
- Odborné ošetrovanie okrasných stromov a výsadba nových okrasných stromov.

• Vytvorenie nových pracovných miest prostredníctvom úspešného zapojenia sa do projektov.

Rok 2016 plánuje obec investície, aktivity a projekty predovšetkým v znamení školstva, detí, mládeže, mladých rodín a bezpečnosti občanov.

- Vybudovanie parkoviska na Školskej ulici.
- Vybudovanie materského centra v našej obci.
- Vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli základnej školy.
- Rekonštrukcia školskej kuchyne.
- Vybudovanie detského ihriska.
- Rekonštrukcia telocvične v základnej škole.
- Rekonštrukcia križovatky RÍNOK – II. etapa.
- Dobudovanie verejného osvetlenia v tmavých neosvetlených úsekoch.
- Vybudovanie osvetlenia na Hlavnom cintoríne, kde je dom smútku.
- Osvetlenie chodníka cez park (z námestia sv. Ladislava po Malý Kaštieľ).
- Osadenie vstupných tabúľ do obce pri príležitosti 860. výročia prvej písomnej zmienky o obci.
- Vypracovanie potrebných projektových dokumentácií pre projekty na čerpanie z fondov EÚ.
- Pravidelný odchyt túlavých psov pre zvýšenie bezpečnosti občanov.
- Likvidácia čiernych skládok.

Na záver prostredníctvom obecného časopisu chcem poďakovať za všetky vaše pripomienky, názory a aj konštruktívnu kritiku, ktorá nám napomáha v našej práci. Využívam túto príležitosť vyjadriť vďaka všetkým, ktorí akoukoľvek mierou prispeli k zveľadeniu našej obce, obohateniu jej kultúrneho i duchovného života, pretože budúcnosť obce je hlavne v rukách jej občanov.

Mgr. Martin Palka,
starosta obce

S riaditeľkou

Mgr. Jarmilou Boríkovou

o zariadení sociálnych služieb CEDRON SENIOR Mojmirovce, n.o.

V našej obci sa v roku 2009 otvoril domov sociálnych služieb BARLIČKA, n. o. Nová nezisková organizácia CEDRON SENIOR poskytuje sociálne služby od roku 2013.

Pani riaditeľka, môžete predstaviť našim čitateľom zariadenie CEDRON SENIOR Mojmirovce, n. o.?

Zariadenie sociálnych služieb sa nachádza pri kultúrnom dome, v strede Mojmiroviec. Názov zariadenia vychádza z pomenovania mikroregiónu. V zariadení poskytujeme sociálne služby fyzickým osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek, a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby. Zariadenie je rodinného typu. Zabezpečujeme v ňom pobyt pre 20 klientov v útulných dvoj a trojlôžkových izbách. Poskytujeme služby občanom, ktorí pre svoj zdravotný stav nie sú schopní zotrvať vo svojom domácom prostredí.

V zariadení pre seniorov poskytujeme:

- pomoc pri odkázanosti na inú fyzickú osobu,
- sociálne poradenstvo,
- sociálnu rehabilitáciu,
- ubytovanie,
- stravovanie,

- upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva,
- osobné vybavenie.

Vytvárame tiež podmienky na úschovu cenných vecí, a zabezpečujeme aj záujmovú činnosť.

V uplynulom roku sa vám podarilo zlepšiť podmienky pre poskytovanie služieb?

V roku 2015 sme realizovali dostavbu zariadenia a z pôvodného počtu 12 klientov sme rozšírili kapacitu na 20 klientov. Dobudovali sme štyri dvoj-lôžkové izby so sociálnym zariadením, výdajňu stravy, spoločnú jedáleň a priestor s možnosťou spoločného posedenia s rodinnými príslušníkmi, priateľmi, spoluobyvateľmi či zamestnancami zariadenia. Vybudovali sme vstupnú rampu pre imobilných a osoby s pohybovým obmedzením. Keďže prihliadame na individuálne potreby našich klientov, prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre sme realizovali projekt dodávky a montáže stropného zdviháku na uľahčenie manipulácie s imobilnými klientmi a odbremenili tým naše zamestnankyne od námahy a klientov od bolesti a nepohodlia. V zariadení sú umiestnení klienti s ťažkým zdravotným postihnutím, s problémami mobility, a preto sme v spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR v rámci dotácie na rozvoj sociálnych služieb zaobstarali 12 elektricky polohovateľných lôžok s antidekubitnými matracmi, so stolíkmi s plne integrovanou jedáľenskou doskou, čím sme zvýšili komfort našim klientom, ktorí väčšinu času trávajú na lôžku.

Aké ciele ste si stanovili v tomto roku?

V tomto roku plánujeme zrealizovať rekonštrukciu sociálnych zariadení v pôvodnej časti zariadenia. V exteriéri zariadenia by sme chceli dobudovať chodníky pre vychádzky klientov a posedenie v prírode na čerstvom vzduchu. Radi by sme zaobstarali pre našich klientov kvalitné polohovacie kardiokreslá do každej izby, v ktorej sú ubytovaní polymorbídni klienti, čím sa prispeje ku skvalitneniu prežívania a trávenia času seniorov s prevenciou vzniku preležanín a uľahčením manipulácie. Ďalej by sme chceli zaobstarat' hydromasážnu vaňu a vďaka jej ozdravovacím účinkom tak pomohli pri odstraňovaní svalových kŕčov, svalovej slabosti, cukrovke, pri problémoch s obehovou sústavou, artritíde, osteoartritíde, bolestiach chrbta, pri poraneniach svalov, kostí a väzív pri problémoch s rovnováhou, ako aj pri ťažkos-

tiach vyvolaných stresom. V rámci zdravotnej rehabilitácie plánujeme zaobstarať recumbent pre seniorov, čím pomôžeme k udržaniu a rozvoju pohybových schopností, a tým prispejeme k samostatnosti, sebestačnosti klienta a k zníženiu podávania liekov na tlmenie bolesti.

Čo by ste radi uviedli na záver nášho rozhovoru?

Radi by sme sa poďakovali všetkým, ktorí nám boli nápomocní pri realizácii našich zámerov - obci Mojmirovce, Poľnohospodárskemu druž-

stvu v Mojmirovciach, Kaštieľu Mojmirovce, s. r. o., spoločnosti ENVI-GEOS, s. r. o., Nitrianskym komunálnym službám, s. r. o., realizátorovi stavby EUROTOP, s. r. o. V neposlednom rade sa chceme poďakovať zamestnancom, klientom a ich príbuzným, ktorí túto náročnú etapu rekonštrukcie a dostavby zariadenia sociálnych služieb spolu s nami zvládli.

Otázky položil a za odpovede sa poďakoval
Ivan Mojmír Zoborský, predseda RR

Foto: Archív n.o.

ZAZNAMENALI SME V OBCI

Fašiangové seménko

Dňa 4. februára pripravila ZO SZZ v Mojmirovciach - s finančnou podporou obce Mojmirovce - prednášku s názvom Fašiangové seménko s cieľom zorientovať sa v problematike semenárstva, bioochrany a biohnojenia.

Prednášajúcimi boli Ing. Jozef Kupča, PhD. so svojim otcom Jozefom Kupčom a Ing. Róbert Kysler. V čase vrcholiacich fašiangov upriamovali naši predkovia zvyky a obrady na plodородné sily zeme, ktoré vyzývali piesňami, tancami a maskami. Semiačko je nový zrod, začiatok budúcej úrody. Obilniny mali prevahu v strave Slovanov - boli základom zdravia. Dnes ich nahrádza mäso aj napriek tomu, že o jeho škodlivosti - z intenzívnych chovov - dnes už niet pochýb. Aj preto sme so záujmom počúvali o problematike semenárstva v minulosti a dnes, o význame ochrany kvality pôdy, ako aj o hrozbách globálnych klimatických zmien.

Boli sme povzbudení hľadať bezpečné zdroje (napr. www.semenarstvo.sk), ale aj vrátiť sa k časom babiek - semenárik, ktoré voľakedy ponúkali svoje semiačka „na ringu“. Závažný bol aj obsah prednášky Ing. R. Kyslera, ktorý

nabádal k používaniu biopripravkov na ochranu a hnojenie našich pestovateľských políčk. Na konkrétnych príkladoch (o. i.) demonštroval schopnosť biopripravkov ničiť plesne, roztoče, pričom - ako zdôraznil - neprichádza k uhynutiu užitočného hmyzu.

Prichádza čas, keď zhodnocujeme klady malých diverzifikovaných záhonov v porovnaní s veľkými intenzifikovanými lánmi. Aj živá beseda účastníkov podujatia potvrdila, že inštinkty človeka neoklame ani sofistikovaný inžiniering. Sme povinní hľadať etické cesty k sebestačnosti - t. z. nie za cenu sebazničenia, ale trvalo udržateľného partnerského vzťahu s Matkou Zemou. Sme vidiecka poľnohospodárska oblasť - neopúšťajme to, čo po stáročia opatrovali naši predkovia.

Text: **PaedDr. Robert Žilík**, predseda ZO SZZ

Foto: A. Filová

Valentínsky darček pre vás

V piatok 12. februára 2016, dva dni pred sviatkom zaľúbených, sa otvorila vzorková cukrárnička D-exkluzív, ktorú prevádzkuje Dana Meszárošová na Školskej ulici v našej obci. Zo širokej ponuky chutných a na pohľad lákavých dezertov si určite vyberie každý milovník sladkých pochúťok. Lahodné exkluzívne dezerty si

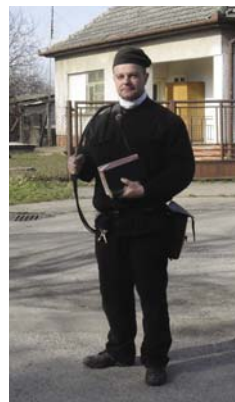
môžete vychutnať s dobrou šálkou čaju či kávy. Ako hovorí pani Meszárošová, každý kúsok je vyrábaný s láskou a hlavne bez margarínov. A dodáva:

„Vo vzorkovej cukrárničke nájdete denne čerstvé dezerty, ktoré vám radi zabalíme aj domov alebo vyrobíme na objednávku podľa vášho prania.“

Okrem pondelka majú otvorené každý deň: v utorok až piatok od 15.00. - 19.00, v sobotu od 10.00. - 19.00. a v nedeľu od 15.00. - 19.00.hod. Viac na www.d-exkluziv.sk.

Text a foto: tt

S kominárom prichádza šťastie do domu

Každý rok, spravidla v tom istom období od polovice februára do konca marca, prichádza do našej obce kominár.

Už niekoľko rokov chodí pán František Nagy zo Šale od domu k domu a ponúka svoje odborné kominárske práce. Tradične oblečený, s kominárskym náčiním na pleci, v ruke hrubá stará kniha slúžiaca ako evidenčný

zápisník, s úsmevom na tvári a dobrou náladou je určite neprehliadnuteľný. Raz som ho na jeho pochôdzke stretla a povedal mi, že má na starosti niekoľko dedín a Mojmirovce sú jedna z nich. Odborné čistenie a kontrola komínov je veľmi dôležitou súčasťou predchádzania požiaru v dome. S mnohými ľuďmi sa už dobre pozná a sú aj takí, ktorí sa vopred nahlasujú, čo je veľmi dobré. Stav komínov v našej obci je celkom uspokojivý, ľudia by však nemali zabúdať na pravidelné čistenie a kontrolu od odborníka kominára.

Mimochodom, ak vašu domácnosť navštívi kominár, chyťte si gombík alebo sa ho tromi prstami dotknite, prináša to vraj šťastie. ☺

Text a foto: tt

Mojmirovská kapela

V roku 2015 sa dychová hudba Mojmirovská kapela zúčastnila obecných podujatí Fašiangy a Dni obce. Prostredníctvom obecného časopisu kapela ďakuje obci Mojmirovce za finančnú dotáciu a za pomoc, bez ktorej by realizácia vystúpení nebola možná.

Text: **Anna Dubeňová**

Foto: Archív obce

Hydroterapia pre Šťastný život, n.o.

Klienti denného stacionára so sprievodom využili v našej bezprostrednej blízkosti bazén s termálnou vodou, ktorá blahodarne pôsobí na centrálnu nervovú sústavu. Vďaka tomu sa udržuje ich celkový telesný aj duševný stav. V našom zariadení aj domácom prostredí boli spozorované pozitívne zmeny, dokonca odborní lekári sa zhodli na priaznivom vplyve a odporučili naďalej pokračovať v terapii.

Na tento účel boli použité finančné prostriedky z dotácie rozpočtu obce Mojmirovce. Chceme touto cestou vedeniu obce poďakovať.

Text : **Vlasta Arvayová**

Foto: Mgr. Klaudia Arpášová

História a súčasnosť obecnej knižnice

Mesiac marec je neodmysliteľne spätý s knihami. Aj naša obec už celé desaťročia ponúka obyvateľom obce i regiónu možnosť navštevovať a vypožičiavať si knihy z obecnej knižnice, a tým ich vedie nenásilnou formou k sebazvdelávaniu. Vo funkcii knihovníčky sa vystriedalo nemálo pracovníčok. Môžem však vymenovať len zopár tých, ktoré sa mi podarilo vyčítať z doposiaľ zachovaných prírastkových zoznamov kníh. Sú to: Barbora Prekopová, Helena Kvasňovská, Lýdia Pšenková, ktorá pracovala v tejto funkcii neuveriteľných 31 rokov, Milena Kapsová a ja som po prijatí do zamestnania na obecnom úrade v apríli 2008 roku s funkciou referenta kultúry prebrala i knižnicu.

O histórii knižnice v našej obci nevieme toho veľa. Vieme však, že jej názov sa počas dlhých rokov menil. Zistili sme to z pečiatok, ktorými sú označené knihy v knižnici. Najstaršiu knihu, ktorú som našla je z roku 1928 a v nej je na pečiatke názov - Obecná knižnica Urmín. Neskôr to bola Obecná knižnica v Urmíne, Miestna ľudová knižnica Mojmirovce, Miestna ľudová knižnica v Mojmirovciach a teraz je to Obecná knižnica Mojmirovce.

Zo zápisníc vyplýva, že za pár mesiacov naša obecná knižnica oslávi svoje 92. výročie založenia. V zápisnici z 5.7.1924 je uvedené: „Na návrh obvodného notára Pavla Hronca obecné zastupiteľstvo obce Urmín svojim „uzavretím“ č. 42/1924 zriadilo obecnú knižnicu.“ V obci už existovala knižnica, ktorá však bola prístupná len pre rímskokatolíckych cirkevníkov. Ako odvodnenie svojho kroku vedenie obce na čele so

starostom Jozefom Foltínom uviedlo: „*Ponevác doba, v ktorej žijeme a záujem štátu vyžaduje, aby každý jeden občan a občianka Československej republiky vzdelania a nedostatky vedomosti dejín československého národa a jeho literatúry vôbec, aspoň dla možnosti si tieto nedostatky, čo mu starý režim nedoprial, takto samovzdelávaním si nahradil.*“ Na zriadenie knižnice obec vyčlenila 2000 Kčs. K zriadeniu knižnice bol vytvorený výbor v zložení: Štefan Varchulík, Jozef Foltín, Ján Malý, Štefan Kvasňovský a Adalbert Singer.

V priebehu rokov sa knižnica niekoľkokrát sťahovala. Väčšina z Mojmirovčanov si ju pamätá v priestoroch Malého kaštieľa.

V súčasnosti máme rozsiahly knižný fond pozostávajúci z veľkého množstva beletrie, odbornej literatúry, a čo ma najviac teší, z novej detskej literatúry. Keďže táto bola naozaj veľmi zastaraná, v posledných rokoch obecné zastupiteľstvo schválilo väčšiu sumu financií práve na nákup detskej literatúry. Knižnica okrem vypožičiavania kníh ponúka možnosť vyhľadávania si napr. práce prostredníctvom troch počítačov pripojených na internet. Taktiež deti využívajú tieto počítače na vyhľadávanie si materiálov k domácim úlohám - k projektom, ale i k hrám alebo četovaniu. Každoročne pripravujeme pre žiakom základnej školy i materskej školy a učilišťa podujatia k Marcu - mesiacu knihy, informatívne stretnutia, zážitkové čítania, stretnutie s lesnými pedagógmi pri téme - Les ukrytý v knihe, ako i literárno-hudobné podujatia. Takisto i v predvianočnom období sme pripravovali pre deti tvorivé dielne, kde si mohli urobiť vianočný veniec alebo košíček z papierových trubíček a taktiež ozdobiť vianočné medovníčky.

Na záver by som si priała, aby našu knižnicu začali opäť navštevovať mamičky s deťmi, aby už od útleho veku boli deti vedené k tomu, že knižnica je pre všetkých, malých i veľkých a že vždy si môžu v nej vybrať takú knižku, ktorá sa im páči a ktorú si budú doma najskôr s rodičmi s radosťou prezerat' a neskôr i čítať, a tak sa postupne vzdelávať.

Veď i Adelbert Von Chamisso napísal: „*Kniha je základom poznania, učiteľom vekov, vládcom kráľovstva ducha.*“

Text a foto: **Alena Filová**

Marec - mesiac knihy

*V knižnici si v marci myšky
prečítali príbeh z knižky.
Abeceda zjedla riadky,
zostal už len úvod krátky.
Diery v syre - stránky čisté,
čo len chcete do nich pište.
Príďte aj vy na hostinu
ak máte básnickú slinu.*

Ako by sme si nespomenuli na knihu v marci? Porozprávajme si o zmysle literatúry tentoraz v súvislosti s regiónom, v ktorom žijeme. Je známe, že pamäť ľudstva sa odjakživa uchovávala ústnym podaním. V momente vynájdenia grafického záznamu (petrogyfy, vruborezy, kresby, znaky na kameni, na dreve, na kôre brezy, na papyruse, na koži a papieri) sa udalosti, príbehy fixovali do ustálenej obrazovitej podoby. Kolektívny literát postupne vystupuje z anonymity ako konkrétny, subjektívny zapisovateľ, spisovateľ. Historické vedomie je zdrojom poučenia, inšpirácie, mravného a hodnotového kódexu. Tvoríme si vzťah k domovu, regiónu, obci, rodine i k sebe, napokon prvými literátmi dieťaťa sú rodičia, starí rodičia, susedia, učitelia... Objavujeme kronikárov, literátov, vzdelancov, majúcich vzťah k nášmu kraju: napríklad Cserbea Florisa - kňaza, lingvistu, básnika, ktorý zomrel v Urmíne 21. 3. 1879. Vilmos Frankl - kňaz, historik, tajomník Uhorskej akadémie vied sa narodil 27. 2. 1843 v Urmíne. Urmínsky kronikár Adalbert Singer v prvej polovici 20. storočia písal o živote ľudí faktografické i legendové príbehy. S hlbokým záujmom študoval a spisoval históriu nášho kraja rodák Pavol Takáč. Príhody a spomienky svojich respondentov spísala Viola Haršániová do troch knižiek. Robert Žilík pretavil životné reflexie a kus svojho detstva do autorských miniatúr v podobe zbierky básní a poviedok. Nezbúdbajme ani na nárečie. Je to stará reč ľudí konkrétneho regiónu, v našom prípade dolnonitrianskeho. Prejavuje sa vo výslovnosti napríklad nahrádzaním dvojhlások ia, ie sa

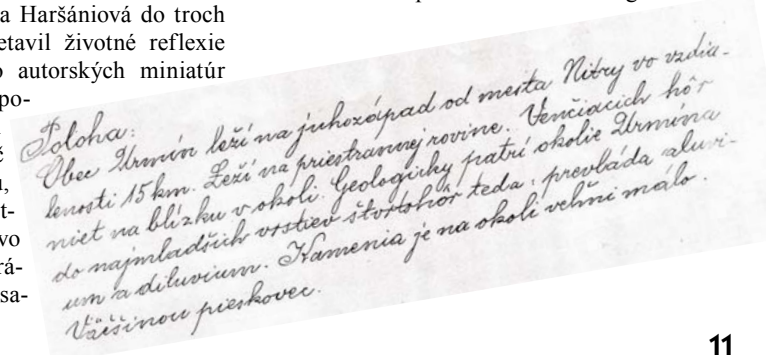
mohláskami á, é, í (vedá, chléb, víra, víme); ô sa premieňa na ó (kôň - kón); dl sa mení na ll (myllo, škrilla, umyallo). V slovesách s koncovkou il (slúžil, umyl, kúpil) nastáva zmena na slúžev, umev, kúpev. Odlišnosti nášho nárečia registrujeme aj v ohýbaní slovných druhov napríklad výraz so psami sa mení na ze psi (ňech ze psi štekám...); v nahrádzaní sloviac - nechcem na ňest'em; v starých slovných výrazoch napríklad guňoba - chatrč, pajta - šopa, chitvanni - zchátralý. Máme aj veľa germanizmov: šporhelt, firhanek, maštal, z lexiky remeselníkov sú to napríklad štuca, filungy, šraucingle, fláder, štek, vercajch, šalukátre. Z hungarizmov spomeňme apa, čikóš, ollog, bajúzy, marha, čemega, ríteš, perkelt, ronča. Používanie predložky ku sa nahrádza predložkou pri; idem ku kostolu - idem pri kostol. Typickým javom je aj zdvojovanie spoluhlások ako napríklad kaša - kašša, mäso - masso, preťal - preťtav. Význam nárečia spočíva vo vlastnej identifikácii obyvateľstva, vyjadruje príslušnosť ku konkrétnej skupine ľudí, kolorit, obohatenie slovnej zásoby, autenticitu prostredia v súlade s jeho dejinným vývojom, neuniformitu.

Teraz si predstavme, že sme literáti a máme napísať:

1. Opis prostredia a času (zimné ráno).
2. Opis hrdinov príbehu (obyvatelia v dome dôchodcov).
3. Fabulácia príbehu s dialógom (zabudnuté dieťa na lavičke v parku a náhodní chodci).
4. Príbeh a rozuzlenie - pointa - poučenie - text na daný opis: napr. muž s kozou kráča po ceste (noc, chodec kráča po ceste, obzrie sa, za ním ide niečo vysoké s rohami, schová sa do húštiny, potom vidí prichádzať muža s kozou na pleciah). Ak dostanete chuť písať, prineste svoje dielo do mojmirovskej knižnice. V pondelok 14. marca ho radi prečítame v rámci besedy (nielen) so žiakmi ZŠ o regionálnej literatúre.

Text: **PaedDr. Robert Žilík**

Foto: Z rukopisu kronikára A. Singera

Prichádza Veľká noc

V decembrovom čísle obecného časopisu sme písali o zvykoch a tradíciách na vidieku pod názvom *Od Lucie do Troch kráľov*. V tohtoročnom zimnom dvojčísle sme uviedli históriu fašiangov, ktoré skončili Popolcovou stredou (škaredou) stredou a začalo 40-dňové pôstne obdobie.

Najvýznamnejším kresťanským sviatkom je Veľká noc, ktorý v tomto roku pripadol na mesiac marec. Pôvodne bola Veľká noc pohanským sviatkom jari. Počas Veľkej noci si kresťania pripomínajú mučenie, smrť sa vzkriesenie Ježiša Krista. Veľkonočné sviatky úzko súvisia s významným židovským sviatkom Pesach. V prostredí gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi sa tieto sviatky spájajú s názvom Pascha.

Veľkonočné oslavy sa líšia podľa regiónov. Mnoho zvykov a tradícií sa prevzalo z predkresťanských dôb. Veľkonočnými symbolmi sú baránok, kríž, oheň, sviečka, vajíčko, zajačik a korbáč. Predávajú sa veľkonočné vajíčka, barančeky a ovečky v podobe ozdôb alebo sladkostí.

Kvetnou nedeľou sa vstupuje do veľkonočného týždňa. Na Zelený štvrtok sa ľudia pred svitaním chodili umývať k potokom s cieľom liečiť alebo predchádzať chorobám. Na Veľký piatok si kresťania pripomínajú smrť Ježiša Krista na kríži. Pre evanjelikov je to najvýznamnejší sviatok. Biela sobota sa považovala za šťastný deň

na sadenie a siatie, aby bola dobrá úroda. Na Veľkonočnú nedeľu sa slávi zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Veľkonočný pondelok je známy veľmi starou tradíciou ako je hodovanie, polievanie a šibanie korbáčom.

Veľká noc je aj sviatkom začiatku jarného obdobia, ktoré symbolizovalo pálenie Moreny. Verilo sa, že tak sa vyženú z dediny nebezpečné choroby a z celého chotára nečisté sily, ktoré urýchlila odchod zimy. Morena symbolizovala slovanskú bohyňu zimy a smrti. Prvý jarný deň je dňom rovnodennosti. Ožíva príroda a ľudia na dedinách sa tešia z príchodu jedného z najkrajších ročných období. Obyčaje jarného obdobia sa zameriavali najmä na pozitívne ovplyvnenie prichádzajúcich zmien v prírode, na ochranu očakávanej úrody, ale aj všetkých členov rodiny.

Text: **IMZ**
Foto: **AZ**

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

V marci oslavujú:

80. narodeniny
Terézia Kudryová

70. narodeniny
Helena Vaššová
Milan Böhms
Jarmila Macáková

60. narodeniny
Ing. Pavel Vavřík

Alena Zaťková
Gabriela Markovičová

*Oslávencom želáme
veľa zdravia, šťastia
a rodinnej pohody.*

Prišli na svet:

Jakub Čulák
Andrej Ďurčanský

*Deťom želáme veľa zdravia,
šťastné a radostné detstvo.*

Opustili nás:

Tatiana Bugárová
Patrik Fúška
Rudolf Hrivňák
Vlasta Šidóová

*Rodine vyslovujeme úprimnú
a hlbokú sústrasť.*

Tradíciu konania lyžiarskych výcvikov ZŠ Mojmirovce sme spolu s 28 žiakmi 8. a 9. ročníka podporili aj tento školský rok.

ného voľného času. Naši žiaci = lyžiari opätovne potvrdili, že sú tí NAJ, za čo im patrí naša veľká pochvala a obdiv. Veríme, že sa budeme spolu stretávať nielen v škole, ale i v našich lyžiarskych strediskách.

Text:
PaedDr. A. Holková, PaedDr. J. Golianová, Mgr. P. Slíž
Foto: PaedDr. A. Holková

Fašiangový karneval

Veselá cháska je v tej našej škole. Družinári sa veru nenudia. Aj tento rok využili čas fašiangov na zábavu. „Masky“ sú tam vždy nejaké, ale 4. februára mali masky všetci, aj pani vychovávateľky. A ešte aké?!

Boli tam piráti, princezné, tanečnice aj zvieratká, vojaci, futbalisti, upíry a čarodějnice, pán doktor s fonendoskopom a veľa ďalších milých postavičiek. Pani vychovávateľky predstavovali Kráľovstvo ceruziek a veľkou ceruzkou pasovali všetkých za kráľov a kráľovné karnevalu a udeľovali im diplomy za krásne a nápadité masky. Po veselej diskotéke čakali na deti sladučké

fašiangové šišky z našej jedálne a voňavý čajík. Bola to skvelá zábava. Už sa tešíme na ďalšiu veselú akciu v školskom klube detí.

Text: **Mgr. Monika Poledníková**
Foto: Martina Ďuricová

Hromadný odber krvi v Mojmirovciach

Miestny spolok Slovenského Červeného kríža a Národná transfúzna stanica v Nitre, v spolupráci s obcou Mojmirovce, pozýva aktívnych darcov krvi do zasadačky obecného úradu, kde sa **17. marca 2016** uskutoční hromadný odber krvi v čase 8:00 - 11:00 hod.

Veríme, že sa stretne v hojnom počte a že sa aj pre vás stane pravidelné darovanie krvi spoločenskou záležitosťou a príležitosťou ako pomôcť iným. Po odbere na vás čaká občerstvenie a posekanie s ostatnými darcami. Vopred vám všetkým ďakujeme.

Podakovanie

Obec Mojmirovce ďakuje Reštaurácii BRUDER (manželom Motyčiakovým) za sponzorovanie v podobe vianočného punču pri návšteve Mikuláša v našej obci pre všetkých prítomných.

ŠPORT

Rozpis zápasov ligy Benjamínkov FK Mojmirovce

08.04.2016

FK Mojmirovce - Hájske

14.04.2016

Chrenová - FK Mojmirovce

29.04.2016

FK Mojmirovce - Výčapy Opatovce

06.05.2016

V. Zálužie - FK Mojmirovce

13.05.2016

FK Mojmirovce - Vinohrady nad Váhom

27.05.2016

Hájske - FK Mojmirovce

03.06.2016

FK Mojmirovce - Chrenová

Zelenina a ovocie

na tanieri aj začiatkom jari

Marec je mesiacom, kedy zima prechádza do jari a jar v nás prebúdzá činnosť. V marci nás už do záhrad ťahá akási zvláštna energia. Naši predkovia už na Mateja (24. februára) chodili skoro ráno do sádov, búchali do stromov a potom ich hladkali, aby bola bohatá úroda. Takto sa snažili prebudiť prírodu.

Keď sa v zimných mesiacoch a na začiatku jarného obdobia cítíme unavení alebo máme psychické problémy, jednou z príčin môže byť aj nedostatok vitamínov. Naši predkovia nehľadali zdravie v tabletkách, ale v ovoci a zelenine. A to nielen počas pestovateľskej sezóny, ale aj v zimných a jarných mesiacoch. Ovocie a zelenina dodáva nášmu telu veľa cenných látok. Surové ovocie konzumujeme so šupkou, pretože vitamíny sú uložené najmä pod ňou. Ovocie je dôležitou ochrannou potravínou a pre svoj obsah vlákniny, mikroprvkov a vitamínov má v našej výžive podobný význam ako zelenina.

V priebehu zimného a jarného obdobia popredné miesto na našom stole zaujímajú aj

zemiaky, ktoré sa považujú za univerzálnu potravinu. Majú vysoký obsah karotenoidov, ktoré majú schopnosť zbavovať telo opotrebovaných buniek, napr. po fyzickej záťaži. Sú tiež zdrojom fosforu, horčíka, mangánu, vápnika, železa, zinku, vitamínu E a vlákniny. Obsahujú viac draslíka ako chlieb, mäso i ryby. Ich bielkoviny sú svojim obsahom blízke bielkovinám živočíšneho pôvodu. Najviac vitamínov a minerálov obsahujú pod šupkou. Šupka zemiakov býva žltá, ružová aj červená.

Nepochybujem o tom, že v záhradách okrem zemiakov sme si vypestovali aj dostatok mrkvy. Surová mrkva je jedným z najbohatších zdrojov betakaroténu, vitamínov B, C, D, E, K a tiež minerálnych látok. Pôsobí protizápalovo, chráni srdce a znižuje hladinu cholesterolu, posilňuje zrak a utišuje nervy. Na rozdiel od väčšiny prírodných potravín je mrkva zdravá aj tepelne upravená, a preto má významné miesto vo výžive v priebehu celého roka. Vhodná je do polievok, omáčok, šalátov, na výrobu čerstvých štiav a pečených múčnikov. Chutná je varená, dusená, pečená, grilovaná, v zime a na jar aj strúhaná s jablkami, citrónom a medom.

Menej známou zeleninou, ktorou môžeme v zimných a jarných mesiacoch obohatiť náš jedálny lístok, je topinambur, ktorý poznáme aj pod názvom židovské zemiaky alebo snečnica hluznatá. Je to totiž rastlina príbuzná snečnici. Hľuzy má mrazuvzdorné, sú vhodné na konzumáciu v surovom aj varenom stave a sú tiež

výborným krmivom pre domáce zvieratá. Možno ich zberať už koncom leta až do zamrznutia pôdy a potom opäť, keď pôda v záhrade rozmrzne. Hľuzy sa označujú aj za prvú jarnú zeleninu. Topinambur obsahuje cukry na báze sacharózy, preto je veľmi vhodný pre diabetikov. Znižuje cholesterol, detoxikuje organizmus a posilňuje imunitu. Je to síce na pestovanie nenáročná rastlina, ale je invazívna.

Text: **Ivan M. Zoborský**
Ilustračné foto: **Antónia Zoborská**

Autoškola PANTER

Výcvik žiadateľov o vodičské oprávnenie skupiny BE - brzdený prívies nad 750 kg

Posledná šanca za starú cenu!

BE

Žiadne psychotesty
Testové skúšky ako na sk. B osobný automobil

Kto potrebuje sk. BE?

Automechanik, okná, stavbár, vodič - prepravca - špediér...

A v prípade, že som: vášnivý rybník, poľovník, pilot športového lietadla, športový jazdec na koni, kapitán motorovej loďky...

Autoškola PANTER Golianova 83 Nitra - Čermáň | INFO: 0905 554 888

BE

FAN MANAGER s.r.o.

Poistovacia agenti
Poradenstvo
v poisťovníctve

Rázusova 52, 949 01 Nitra
037/ 7720 207, 037/65 22 226
mail:
fan.manager@orangemail.sk

Pneuservis

- striekanie farby RacerDip®, pieskovanie
- autoservis, pneuservis, autodiagnostika
- autodiely, autofólie, leštenie svetiel
- chrómovanie technológiou ChromeX®
- autokozmetika, oleje
- odtahovka 24hod, preprava 6 ľudí
- plnenie a dezinfekcie klimatizácie

tel.: 0903 772 477 | www.vectorrider.sk | 0904 203 555